

Organdonorer er livreddere

Af Karin Riis-Jørgensen, formand for foreningen 7Liv og Carl Holst (V), formand for Region Syddanmark.

Det er på tide, at organdonation bliver en politisk målsætning. Derfor er den nye handlingsplan et godt skridt i den rigtige retning – men der skal mere til. For organdonation er ikke bare en etisk diskussion. Det er en sundhedspolitisk opgave.

Det er ikke, fordi ting er vanskelige, at vi ikke tør. Det er, fordi vi ikke tør, at ting er vanskelige. Det var sikkert ikke organdonation, filosofen Lucius Annaeus Seneca tænkte på, da han formulerede sætningen for mere end 2000 år siden – men ikke desto mindre indkapsler sætningen det paradoks, der er forbundet med organdonation i dag.

Paradokset i, at 87 procent af os siger, at vi er positive over for organdonation, samtidig med, at det kun er knap 21 procent, der har sat handling bag ordene og meldt sig som donorer.

Paradokset i, at mennesker dør, mens de venter et organ, samtidig med at raske, livgivende organer går til spilde.

Ved udgangen af 2013 ventede 421 danskere på et nyt organ. Samme år døde 32 danskere på venteliste og vi havde det laveste antal afdøde donorer de seneste 10 år.

Alligevel har spørgsmålet om organdonation i lang tid ikke været en politisk prioritering. Og den politiske debat har primært handlet om etikken for de afdøde i stedet for praktikken i at holde de levende i live. Men organdonation er ikke bare en etisk diskussion. Det er en sundhedspolitisk opgave. En opgave, der sikrer livet for dem, der lever med en livstruende sygdom. Et behandlingstilbud, der kun kan tilbydes, når der er nok organer til rådighed. Derfor er der brug for politisk handling.

Det ved vi i Region Syddanmark, hvor vi har nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på, hvordan sygehuspersonalet kan bidrage til, at vi får flere organdonorer. Derfor er det også prisværdigt, at den længe ventede handlingsplan for organdonation endelig er lanceret med opbakning fra regeringen, SF, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Venstre. Partierne skal have ros for endelig at gøre noget ved det underprioriterede sundhedsområde. Og der er mange gode intentioner i handlingsplanen herunder, at vi fremover bliver spurgt om vi vil være donorer, når vi logger ind på offentlige hjemmesider, større fokus på at få flere levende donorer og indførelsen af en årlig organdonationsdag. Initiativer som 7Liv også har arbejdet for at realisere.

Men det er ikke tydeligt, hvem det er, som har ansvaret for at realisere de gode initiativer fra handlingsplanen, ligesom vi savner mere konkret indhold. For helt overordnet mangler der målsætninger for, hvordan vi både får donationsraten op samt får flere danskere i donorregistret. Samtidig måtte handlingsplanen gerne have været modig nok til i det mindste at undersøge muligheden for anonyme, altruistiske donationer af nyrer fra levende donorer gennem en "nyrebank", sådan som det allerede er tilfældet i Storbritannien. Ligesom vi gerne havde set, at planens løse formuleringer omkring en "officiel anerkendelse af villigheden til at donere" var udmøntet i konkrete initiativer; f.eks. et personligt underskrevet brev af sundhedsministeren eller dronningen for den sags skyld, der udtrykker samfundets

dybeste taknemmelighed til en levende donor eller pårørende til en afdød donor for, at de har givet livet videre.

For det er det, det dybest set handler om: Organdonorer er livreddere, som giver nyt liv til de mennesker, som enten dør på ventelisten eller venter i mange år placeret på livets sidelinje, mens de som nyresyge bliver holdt kunstigt i live af dialyse, der renses blodet for affaldsstoffer, og venter på det telefonopkald, der fortæller, at der er en nyre klar til dem.

Hvis vi opnår den fælles forståelse, er det naturlige skridt, at vi som samfund også siger ja til organdonation. Hvorfor opfordrer offentlige kampagner kun danskerne til at tage stilling til organdonation? Beder vi også danskerne om at tage stilling til passiv rygning? Tage stilling til om man må køre for stærkt på vejene? Nej. Her beder vi befolkningen om at gøre, hvad der er rigtigt og fornuftigt og gøre det, som redder liv. Vi skal derfor ikke bede danskerne om at tage stilling til organdonation. Vi skal bede dem om at sige ja og fokusere på de levende og på de liv, som kan reddes ved at flere danskere donerer deres organer. Det skal vi turde. Også selv om det er vanskeligt.